

Forska om energi- användning i kulturhistorisk bebyggelse

Välkommen att söka stöd för forsknings- och utvecklingsprojekt inom ramen för programmet Spara och bevara – energianvändning i kulturhistoriskt värdefull bebyggelse.

Innehåll

1	Sök stöd för projekt som bidrar till effektivare energianvändning i kulturhistoriskt värdefull bebyggelse	3
	Utlysningens omfattning och prioriteringar	3
2	Vem kan söka?	5
3	Projektförslagen bedöms utifrån följande kriterier	5
4	Så här ansöker du – börja i god tid	6
5	Vad ska finnas med i ansökan?	7
6	Hur mycket stöd kan varje projektpart få?	7
	6.1 Stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt	8
	Stödberättigande kostnader	8
	Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet.....	8
	Stöd till företag	9
	Projektaktiviteterna delas in i forskningskategorier.....	9
	Stödets storlek beror på företagets storlek	10
	Tillägg till stödnivåerna för företag	12
	6.2 Stöd av mindre betydelse	12
	6.3 Finansiering från andra organisationer än Energimyndigheten ..	13
	6.4 Internationella aktiviteter	14
7	Vad händer efter att du skickat in din ansökan?	15
8	Om du beviljas stöd	15
9	Utlysningen är en del av programmet Spara och bevara – energianvändning i kulturhistorisk bebyggelse	15
10	Om du har frågor	16
	Bilaga – Allmänna villkor för stöd	17

1 Sök stöd för projekt som bidrar till effektivare energianvändning i kulturhistoriskt värdefull bebyggelse

Välkommen att söka stöd för projekt som kan bidra med kunskap och kompetens kring energianvändning i kulturhistorisk bebyggelse av alla typer och åldrar, över hela dess livscykel.

Det befintliga byggnadsbeståndet utgör en viktig materiell och kulturell resurs i samhället men står också för en betydande del av samhällets energianvändning. Den grundläggande utmaningen är att effektivisera energianvändningen och minska växthusgasutsläppen utan oacceptabla effekter på dessa byggnaders kulturvärden.

Utlysningens omfattning och prioriteringar

Utlysningen omfattar cirka 20 miljoner kronor och stänger den 8 mars 2022.

I den här utlysningen välkomnar vi ansökningar inom programmets samtliga forskningsområden. Forskningsområdena beskrivs utförligare i programbeskrivningen. Programbeskrivningen finns på utlysningens webbsida.

Ansökningar ska avse tvärvetenskapliga projekt kring möjligheterna att uppnå effektiv energianvändning i kulturhistorisk bebyggelse med hänsyn till bevarande- och utvecklingsaspekter. Projekt där olika typer av aktörer (bransch, akademi och forskningsinstitut etc.) samverkar ses som positivt, liksom projekt som inriktar sig på synteser och sammanställningar av kunskapsläget inom forskningsområdet som helhet, inklusive resultat från tidigare programetapper av Spara och bevara-programmet.

I utlysningen välkomnar vi särskilt även projektförslag som adresserar följande delområden.

- 1 Sakkunnig dokumentation, analys och kvalitetssäkring av **goda exempel** kring hur en kulturhistorisk byggnad eller bebyggelse har renoverats för att uppnå hög energieffektivitet och hållbarhet med samtidig hänsyn till kulturhistoriska värden. Dokumentationen bör innehålla information om byggnaden och dess konstruktion, kulturhistorisk värdering, byggmaterialspecifikationer, energieffektivitet och komfort samt beskrivningar av renoveringslösningarna.
- 2 Studier där exempelvis regionala och lokala aktörer kan utveckla och genomföra projekt med koppling till EU-kommissionens initiativ **New European Bauhaus**. Studierna bör utgå från New European Bauhaus-initiativets inriktningar om estetik, delaktighet, hållbarhet samt

återanvändning och platsers betydelse. Mera information om initiativet kan hittas genom: [New European Bauhaus \(energimyndigheten.se\)](https://www.energimyndigheten.se).

- 3 Integrerad **databasutveckling** som kan bidra till att identifiera mönster för energieffektiviseringspotential i kulturhistoriskt värdefull bebyggelse, att med hjälp av potentialen i stora databaser med fastighetsdata, och stöd av tvärvetenskaplig analys och exempelvis datavetenskap, möjliggöra bättre beslutsfattande, strategisk planering och hållbarhet.
- 4 Ödehusrörelsen, **fritidshus** och visstidsbosättning: ny kunskap om bland annat användning, energianvändning, och möjliga framtida problem kopplat till energianvändning och hållbarhet i kombination med bevarande av kulturhistoriska värden.
- 5 Energieffektivitet hos **fönster** i kulturhistorisk bebyggelse, exempelvis rörande juridiska aspekter, översikt av olika tekniska lösningar, det internationella forskningsläget, marknadsläget, fastighetsägares perspektiv, affärsmodeller, energibesparingspotentialer, livscykelanalyser och livscykelkostnadsanalyser samt bevarandevärden av olika alternativa åtgärder ur ett CO₂-perspektiv.
- 6 Lösningar för energieffektiv **förnybar elproduktion** (exempelvis byggnadsanknutna solceller) som tillgodoser varsam hantering av kulturhistoriskt värdefulla byggnader, exteriörer och miljöer.
- 7 Lösningar för att säkerställa rätt **luftmängd** till rätt plats vid rätt tidpunkt i kulturhistoriska byggnader. Likaså hur man med styr- och reglerteknik kan minimera värmebehovet, och hur sådan teknik kan göras användarvänlig.

Projekt ska bidra till att något eller några av forskningsprogrammets mål enligt nedan kan uppnås:

1. Bidrag till utveckling och utvärdering av varsamma renoveringsprocesser och tekniska lösningar som effektiviserar energianvändningen och minskar klimatpåverkan ur ett livscykelperspektiv
2. Ny kunskap om inneklimat i sådana byggnader där inneklimatet inte bara bestäms av komfortkrav utan även av bevarandehänsyn
3. Innovativ installationsteknik som utvecklas och utvärderats med avseende på energieffektivitet, inneklimat, användbarhet och bevarande
4. Utveckling och utvärdering av metoder för att i planeringsskedet skapa förutsättningar för varsam renovering
5. Ny kunskap om varsam energieffektivisering inom fastighetsskötsel och förvaltning
6. En sammanhållen kunskapsbas för det befintliga beståndet av kulturhistoriska byggnader

7. Ny kunskap om hushållens och andra samspelande aktörers drivkrafter, kunskaper, incitament, vanor och val för energi- och resurseffektivitet i det befintliga beståndet av kulturhistoriskt värdefulla byggnader
8. Kunskap och ändamålsenliga metoder och verktyg rörande samverkansprocesser mellan olika professioner inom samhällsplanering av kulturhistorisk bebyggelse
9. Kunskap om och policyrelevanta analyser och förslag rörande hur historiska och befintliga styrmedel och regelverk har fungerat för energianvändningsfrågor inom kulturhistorisk bebyggelse
10. Bidrag till en nationell kompetensbas med internationell konkurrenskraft rörande frågor om energianvändning i kulturhistorisk bebyggelse
11. Aktiviteter som är efterfrågade och drivande i internationella forsknings- och utvecklingsarbeten inom området
12. Resultatförmedling sker på ett effektivt och anpassat sätt, att resultaten kan förstås och används av avnämare.

Projekt kan starta tidigast den 1 juli 2022, och som längst pågå till den 30 juni 2024.

2 Vem kan söka?

Alla aktörer som kan bidra till ovanstående mål kan söka. Det kan till exempel vara:

- företag,
- offentlig sektor,
- universitet och högskolors samhällsvetenskapliga, humanistiska, tekniska och naturvetenskapliga discipliner,
- institut med anknytning till området, samt
- övriga aktörer med anknytning till området.

Jämställdhet och mångfald ska beaktas vid sammansättning av projektgruppen, vid val av projektledare och vid projektets genomförande, innehåll, samt i dess mål och effekter.

3 Projektförslagen bedöms utifrån följande kriterier

De projekt som ansökningarna avser bedöms utifrån hur väl de svarar mot programmets syfte enligt programbeskrivningen och utlysningens bedömningskriterier enligt nedan:

Relevans för programmet

– Har projektet koppling till något eller några av programmets fem

forskningsområden?

- Hur bidrar projektet till att uppfylla programmets mål?

Nyhetsvärde

- I vilken grad är projektet nytt till sitt innehåll och sin inriktning?
- I vilken utsträckning övertygar projektförslaget i sitt avstamp i tidigare forskning och befintligt kunskapsläge?

Energirelevans

- Hur relevant är projektet ur energisynpunkt?
- Hur stor betydelse har projektet och dess förväntade resultat för energisystemets utveckling?
- I vilken utsträckning kan projektresultaten leda till effektivare energianvändning i kulturhistorisk bebyggelse och det övergripande energisystemets utveckling?

Nyttiggörande och spridning

- Hur viktiga är frågorna ur ett samhälls- och avnämarperspektiv?
- Hur omfattas olika samhällsintressenters och avnämares behov av projektet?
- Hur stor potential har projektet att bidra till innovation med potential för kommersialisering och export?

Metod, genomförande och kompetens

- I vilken grad är den föreslagna metoden för genomförandet av projektet rimligt och lämplig?
- Är målen med projektet rimligt mätbara, konkreta, väldefinierade och rimligt ambitiösa?
- Är förslaget till arbetsplan konkret och tidsmässigt realistisk?
- Står projektets budget i rimlig proportion till de föreslagna insatserna och målen för projektet?
- I vilken utsträckning har projektgruppen ett internationellt nätverk som kan stödja projektgenomförandet?
- Är projektgruppens tvärvetenskapliga kompetens och sammansättning lämplig för uppgiften?
- I vilken grad redogör sökanden på ett tydligt sätt om köns- och genusperspektivet är relevant att inkludera respektive inte inkludera i projektet? Om köns- och genusperspektivet är relevant för projektet hur väl inarbetas detta i projektgenomförandet? Hur väl beaktar sökande jämställdheten vid projektgruppens sammansättning, arbetsfördelning och arbetsvillkor?

4 Så här ansöker du – börja i god tid

Följ dessa steg så går handläggningen av din ansökan snabbare:

- 1 Använd e-tjänsten ”Finansiering av forskning och innovation” på Mina sidor för att skriva din ansökan (<https://minasidor.energimyndigheten.se>)
- 2 Börja med att ansöka om behörighet att få företräda koordinatören, det vill säga den organisation som ska samordna projektet, som ska ta emot stödet från Energimyndigheten och som ska vidarebefordra stöd till de eventuellt övriga stödmottagare som deltar i projektet. Ansök om behörighet i god tid, eftersom det kan ta ett par dagar att få behörigheten. Du får ett mejl när din ansökan har godkänts.
- 3 När du har fått behörighet till e-tjänsten har du tillgång till formuläret ”Ansökan om finansiering av forskning och innovation”, som du ska fylla i och skicka in.

Lämna in ansökan senast **8 mars 2021**. Vi lämnar support fram till kl. 16:00 samma dag.

5 Vad ska finnas med i ansökan?

Skriv er ansökningstext i ansökansformuläret på Mina sidor. Läs mer om vad ansökan ska innehålla i Anvisningar för ansökan (<http://www.energimyndigheten.se/forskning-och-innovation/sok-stod-och-rapportera/anvisningar-for-ansokan-via-mina-sidor/>).

Bifoga projektledarens och andra nyckelpersoners CV om max en A4-sida vardera.

Eventuella figurer och bilder som det hänvisas till i texten ska bifogas. Observera att projektbeskrivningen ska framgå av ansökningsformuläret och ska inte bifogas som bilaga. Bilagorna ska tydligt komplettera ansökningsformuläret och inte innehålla samma information som ansökningsformuläret.

6 Hur mycket stöd kan varje projektpart få?

I denna utlysning finns totalt **cirka 20 miljoner kronor** tillgängliga för de projektparter som beviljas stöd.

Hur stor andel av kostnaderna varje projektpart kan få stöd för beror bland annat på

- 1 hur stora stödberättigande kostnader som projektparten har

- 2 om projektparten är ett företag eller bedriver icke-ekonomisk verksamhet
- 3 vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara.

6.1 Stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt

Stödberättigande kostnader

Följande kostnader är stödberättigande om projektaktiviteterna som ni söker stöd för utgör forskning eller utveckling enligt artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014¹:

- a) Personalkostnader: forskare, tekniker och annan stödpersonal i den omfattning som de arbetar med projektet.
- b) Kostnader för instrument och utrustning i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. Om instrumenten och utrustningen inte används under projektets hela livscykel anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande.
- c) Kostnader för byggnader och mark i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. När det gäller byggnader anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande. För mark är kostnader för överlåtelse på affärsmässiga villkor eller faktiska kapitalkostnader stödberättigande.
- d) Kostnader för kontraktsforskning, kunskap och patent som köps eller hyrs in från externa källor på marknadsmässiga villkor, samt kostnader för konsulttjänster och motsvarande tjänster som används uteslutande för forskningsverksamheten.
- e) Andra allmänna omkostnader och andra driftskostnader, inklusive kostnader för materiel, förrådsartiklar och liknande produkter, som uppkommit som direkt följd av ett projekt.

Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet

Projektparter som inte bedriver ekonomisk verksamhet (såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut, i den utsträckning arbetet bedrivs inom den icke-ekonomiska verksamheten) kan få stöd med upp till 100 procent av projektpartens stödberättigande kostnader i projektet. Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet beviljas enligt gällande regleringsbrev för Energimyndigheten.

¹ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187 26.6.2014, s. 1).

Följande regler gäller för indirekta kostnader när stödmottagaren bedriver icke-ekonomisk verksamhet:

- 1 Universitet och högskolor får göra påslag för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar
- 2 Övriga stödmottagare som inte bedriver ekonomisk verksamhet kan få stöd för indirekta kostnader med högst 30 procent på sina stödberättigande direkta kostnader för personal (lön och lönebikostnader). Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, förutsatt att projektet genomförs i den icke-ekonomiska verksamheten.

Stöd till företag

Stöd för forsknings- och utvecklingsprojekt lämnas till företag enligt 12 § förordningen (2008:761) om statligt stöd till forskning, utveckling och innovation inom energiområdet. För att kunna erhålla stöd måste företag uppfylla villkoren i artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Som företag betraktas varje enhet, oberoende av juridisk form, som bedriver ekonomisk verksamhet. Med ekonomisk verksamhet avses att tillhandahålla varor eller tjänster på en marknad. Som företag anses således sådana enheter som utövar ett hantverk eller annan verksamhet enskilt eller inom familjen, personsammanslutningar eller föreningar som bedriver en regelbunden ekonomisk verksamhet.

Hur stor andel av ett företags stödberättigande kostnader (den så kallade stödnivån) som stödet från Energimyndigheten får täcka bestäms av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Stödnivån bestäms bland annat dels utifrån vilken forskningskategori som de olika forsknings- och utvecklingsaktiviteterna i projektet anses motsvara, dels utifrån storleken på företaget som ska ta emot stödet. Företagets storlek bestäms enligt reglerna i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Reglerna beskrivs även i kommissionens Användarhandledning om definitionen av SMF-företag.²

Stödmottagare som är företag (stödmottagare som bedriver ekonomisk verksamhet) kan inte få stöd för indirekta kostnader. Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, om projektet genomförs i den ekonomiska verksamheten.

Projektaktiviteterna delas in i forskningskategorier

Den maximala stödnivån som ett företag kan få beror på vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara. Aktiviteterna i projektet kan även anses motsvara flera olika forskningskategorier. De maximalt tillåtna stödnivåerna som ett företag kan få för forsknings- och utvecklingsprojekt framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. I Tabell 1

² Användarhandledningen är tillgänglig på Europeiska unionens publikationsbyråns hemsida:
<https://op.europa.eu/sv/publication-detail/-/publication/756d9260-ee54-11ea-991b-01aa75ed71a1>

nedan beskrivs de olika forskningskategorierna. Av Tabell 3 framgår sedan de maximala stödnivåerna.

Tabell 1. Klassning av forskningsaktiviteter i forskning och utvecklingsprojekt³

Genomförbarhetsstudie	utvärdering och analys av potentialen för ett projekt som syftar till att stödja beslutsprocessen genom att objektivt och rationellt avslöja projektets starka och svaga sidor, möjligheter och risker samt att identifiera de resurser som krävs för att genomföra det, och slutligen utsikterna för att projektet blir en framgång.
Grundforskning	experimentellt eller teoretiskt arbete som i första hand syftar till att förvärva ny kunskap om de grundläggande orsakerna till fenomenen och iakttagbara fakta, och som inte syftar till någon direkt kommersiell tillämpning eller användning.
Industriell forskning	planerad forskning eller kritisk analys, som syftar till att förvärva ny kunskap och nya färdigheter för att utveckla nya produkter, processer eller tjänster, eller för att markant förbättra befintliga produkter, processer eller tjänster. Detta inbegriper skapandet av komponenter som utgör delar av komplexa system, och kan inbegripa byggande av prototyper i laboratoriemiljö eller i en miljö med simulerade gränssnitt till befintliga system och till pilotverksamhet, om detta är nödvändigt för den industriella forskningen, särskilt för allmän teknikvalidering.
Experimentell utveckling	<p>att förvärva, kombinera, forma och använda befintliga vetenskapliga, tekniska, näringslivsmässiga och andra relevanta kunskaper och färdigheter med syftet att utarbeta nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster. Detta kan också inbegripa t.ex. verksamheter som syftar till konceptuell definition, planering och dokumentation av nya produkter, processer eller tjänster.</p> <p>Experimentell utveckling kan inbegripa utformning av prototyper, demonstration, pilotarbete, testning och validering av nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster i miljöer som motsvarar realistiska driftsförhållanden, där det primära syftet är att göra ytterligare tekniska förbättringar på de produkter, processer eller tjänster som ännu inte är fasta. Detta kan omfatta utveckling av en kommersiellt användbar prototyp eller ett pilotarbete som med nödvändighet är den slutliga kommersiella produkten och som är alltför dyr att producera för att endast användas för demonstration och utvärdering.</p> <p>Experimentell utveckling inbegriper inte rutinmässiga eller återkommande ändringar av befintliga varor, tillverkningsmetoder, tillverkningsprocesser, tjänster eller andra pågående verksamheter även om dessa ändringar kan innebära förbättringar.</p>

Observera att om företaget som Energimyndigheten beviljar stöd till har fått eller får finansiering till projektet i form av annat offentligt stöd (såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd), måste man ta hänsyn till detta stöd vid uträkning av hur stort stöd som företaget kan få från Energimyndigheten. Enligt EU:s statsstödsregler får det *sammanlagda* offentliga stödet som företaget beviljats för samma stödberättigande kostnader inte överskrida de maximala stödnivåerna som anges i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.⁴

Stödets storlek beror på företagets storlek

Den maximala stödnivån som ett företag kan få för forsknings- och utvecklingsprojekt beror också på företagets storlek. Om sökanden är ett litet

³ Definitionerna framgår av artikel 2, punkterna 84–87 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Länk finns på utlysningens webbsida.

⁴ Se artikel 8 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

eller medelstort företag får stödnivån höjas med 20 respektive 10 procentenheter, vilket framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Företagens storlek bestäms enligt reglerna i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Reglerna beskrivs även i kommissionens Användarhandledning om definitionen av SMF-företag.⁵

Vid bedömning av ett företags storlek måste man ta hänsyn till antalet anställda, årsomsättning och balansomslutning samt till företagets eventuella förbindelser till andra företag. För att kunna räknas som ett litet företag krävs det dels att företaget har färre än 50 anställda och dels att *antingen* företagets årsomsättning *eller* balansomslutning inte överstiger 10 miljoner euro per år. För att kunna räknas som ett medelstort företag krävs dels att företaget har färre än 250 anställda och dels att företagets årsomsättning inte överstiger 50 miljoner euro *eller* att företagets balansomslutning inte överstiger 43 miljoner euro (se nedan). Detta framgår av artikel 2 i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Tabell 2. Definition av företagets storlek⁶

Storlek	Antal anställda*	Årsomsättning <i>eller</i> balansomslutning**
Småföretag	< 50	≤ 10 milj. €
Medelstora företag	< 250	≤ 50 milj. € resp. ≤ 43 milj. €
Stora företag	≥ 250	> 50 milj. € resp. > 43 milj. €

*) Med anställda avses inte bara löntagare utan även ägare som arbetar i företaget utan att vara anställda och konsulter som befinner sig i en beroendeställning till företaget.

**) Uppgifter från det senast godkända räkenskapsåret beaktas. För att ett tröskelvärde ska anses passerat ska företaget ha haft högre eller lägre värden under två år i rad.

Även företagets relation till andra företag påverkar bedömningen av företagets storlek. Av betydelse är främst företagets ägare och graden av kontroll som andra företag utövar över företaget. Hur ägarförhållanden och graden av kontroll påverkar bedömningen av företagets storlek beskrivs närmare i artikel 3 i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 samt i kommissionens Användarhandledning om definitionen av SMF-företag.

I tabellen nedan framgår den maximala stödnivån som kan lämnas till aktörer för forsknings- och utvecklingsprojekt.

Tabell 3. Översikt maximala stödnivåer

Typ av forskning och utveckling	Små företag	Medelstora företag	Stora företag	Icke-ekonomisk verksamhet*
Genomförbarhetsstudie	70 %	60 %	50 %	100 %

⁵ Användarhandledningen är tillgänglig på Europeiska unionens publikationsbyråns hemsida:

<https://op.europa.eu/sv/publication-detail/-/publication/756d9260-ee54-11ea-991b-01aa75ed71a1>

⁶ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014, bilaga 1, artikel 2. Länk till förordningen finns på utlysningens webbsida.

Typ av forskning och utveckling	Små företag	Medelstora företag	Stora företag	Icke-ekonomisk verksamhet*
Grundforskning	100 %	100 %	100 %	100 %
Industriell forskning	70 %	60 %	50 %	100 %
Experimentell utveckling	45 %	35 %	25 %	100 %

*) Till exempel universitet och forskningsinstitut.

Tillägg till stödnivåerna för företag

Ett tillägg på högst 15 procentenheter får under vissa förhållanden lämnas till företag när projektet utgör ett faktiskt samarbete⁷ mellan företag eller mellan företag och organisationer för forskning och kunskapsspridning, om projektet avser industriell forskning eller experimentell utveckling. För att ett sådant tillägg ska få lämnas måste vissa särskilda villkor vara uppfyllda.

Vid samarbeten mellan företag måste minst ett av företagen vara ett litet eller medelstort företag om inte projektet genomförs i minst två medlemsländer inom EU⁸. Inget av företagen får stå för mer än 70 procent av de stödberättigade kostnaderna.

Vid samarbeten mellan ett företag och en eller flera organisationer för forskning och kunskapsspridning måste forskningsorganisationen ha rätt att offentliggöra sina egna forskningsresultat. Forskningsorganisationen måste även stå för minst 10 procent av de stödberättigade kostnaderna.

Om projektet inte utgör faktiskt samarbete, kan ett tillägg på högst 15 procentenheter ändå lämnas om resultaten av forskningsprojektet, som avser industriell forskning eller experimentell utveckling, får *omfattande spridning* genom konferenser, offentliggörande, öppna databaser eller gratis eller öppen programvara.

Tillägget för små- och medelstora företag kan kombineras med tillägget för faktiskt samarbete eller med tillägget för omfattande spridning. Stödnivån får dock aldrig överstiga 80 procent av de stödberättigade kostnaderna.

6.2 Stöd av mindre betydelse

Energimyndigheten kan lämna så kallat stöd av mindre betydelse (så kallat de minimis-stöd) enligt 2 § andra punkten i förordningen (2008:761). För att stöd av

⁷ Med faktiskt samarbete avses enligt artikel 2 punkten 90 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 ett samarbete mellan minst två oberoende parter för utbyte av kunskap eller teknik eller för att uppnå ett gemensamt mål baserat på arbetsdelning, varvid parterna gemensamt definierar räckvidden för samarbetsprojektet, bidrar till dess genomförande och delar dess risker och resultat. En eller flera parter kan stå för hela kostnaden för projektet och därmed befria andra parter från de ekonomiska riskerna med projektet. Kontraktsforskning och tillhandahållande av forskningstjänster betraktas inte som samarbetsformer.

⁸ Alternativt i en medlemsstat och i ett land som är avtalsslutande part i EES-avtalet.

mindre betydelse ska kunna lämnas, behöver ditt företag uppfylla villkoren i kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013⁹.

Stöd av mindre betydelse kan som huvudregel lämnas upp till ett takbelopp motsvarande 200 000 euro under en period av tre beskattningsår, dvs. innevarande och två föregående beskattningsår.

För företag som utför godstransporter på väg för annans räkning gäller dock ett lägre takbelopp motsvarande 100 000 euro under samma treårsperiod, dvs. innevarande och två föregående beskattningsår. För dessa företag gäller också att stödet inte får användas för inköp av vägtransportfordon.

Takbeloppen avser bruttobelopp, dvs. belopp före avdrag för skatt eller andra avgifter. Observera också att om ditt företag ingår i en koncern, gäller takbeloppet för stöd av mindre betydelse som lämnats i Sverige till hela koncernen.

Stöd av mindre betydelse kan inte lämnas till företag som är verksamma inom fiske- och vattenbrukssektorn¹⁰, och inte heller till företag som är verksamma inom primärproduktion av jordbruksprodukter¹¹. Stöd av mindre betydelse får inte heller lämnas till exportrelaterad verksamhet. Det innebär att stödet inte får vara direkt knutet till exporterade volymer, till upprättandet eller driften av ett distributionsnät eller till andra löpande utgifter som har samband med exportverksamhet.¹²

Vid beräkning av hur mycket stöd av mindre betydelse ditt företag kan få, ska allt stöd av mindre betydelse som företaget har erhållit från olika offentliga stödgivare (stat, region eller kommun) under de tre senaste beskattningsåren räknas ihop. Företag som ansöker om stöd av mindre betydelse ska därför i samband med sin ansökan om stöd lämna in ett intyg till Energimyndigheten där företaget anger allt annat stöd av mindre betydelse som det har erhållit de tre senaste beskattningsåren.

6.3 Finansiering från andra organisationer än Energimyndigheten

Energimyndighetens stöd till företag täcker ofta inte det sökande företags hela kostnad för de projektaktiviteter som företaget söker stöd för. När så är fallet, måste företaget antingen själv stå för den resterande kostnaden, eller hitta annan privat finansiering i form av kontanta medel.

⁹ Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse (EUT L 352, 24.12.2013, s. 1).

¹⁰ Inom fiske- och vattenbrukssektorerna berörs all verksamhet i samband med produktion, beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter, jfr. europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1379/2013 (EUT L 354 28.12.2013, s.1).

¹¹ Med primärproduktion avses produktion, uppfödning eller odling av primärprodukter, inklusive skörd, mjölkning och produktion av livsmedelsproducerande djur före slakt.

¹² Artikel 1.1 i kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013.

Den delen av ditt företags stödberättigandekostnader som Energimyndigheten inte finansierar kallas för samfinansiering. Observera att någon annan aktör än ditt företag själv inte kan samfinansiera ditt företags kostnader genom s.k. egeninsatser (s.k. in-kind-insatser). Detta beror på att kostnaden för en egeninsats som utförs av en annan aktör inte uppstår hos ditt företag, utan hos den andra aktören. Kostnaden för den andra aktörens egeninsats är med andra ord inte en stödberättigande kostnad för ditt företag.

Observera också att om en annan aktör än ditt företag själv ska samfinansiera ditt företags kostnader, får sådan samfinansiering inte ske med offentliga (statliga regionala eller kommunala) medel. Detta beror på att det sammanlagda offentliga stödet för samma stödberättigande kostnader inte får överskrida de högsta tillåtna stödnivåer eller belopp som följer av tillämpliga EU-regler.¹³ Om ditt företag har sökt, erhållit eller planerar att söka stöd från en annan offentlig finansär för samma kostnader som ni ansöker stöd för från Energimyndigheten, måste ni därför meddela det till Energimyndigheten. Detta är viktigt för att undvika att ditt företag senare kan bli återbetalningsskyldigt för beviljat stöd.

För det fall att ditt företag har sökt, erhållit eller planerar att söka stöd som förvaltas direkt av EU:s institutioner utan inblandning av svenska myndigheter (t.ex. program som Horisont 2020 eller Cosme), måste ni meddela även det till Energimyndigheten när ni söker stöd av oss. Detta är viktigt för att undvika eventuell återbetalningsskyldighet, eftersom det sammanlagda stödet från EU:s institutioner och Energimyndigheten för samma stödberättigande kostnader inte får överskrida de högsta tillåtna stödnivåer eller belopp som följer av tillämpliga EU-regler.¹⁴

Observera att Energimyndigheten kan komma att ställa högre krav på annan finansiering av stödmottagande företags kostnader än vad kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 kräver. Energimyndigheten kan även kräva annan finansiering av aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet som myndigheten beviljar stöd till mot regleringsbrevet för Statens energimyndighet (såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut, i den utsträckning arbetet bedrivs inom den icke-ekonomiska verksamheten).

Om en stödmottagare har tagit emot annat statligt stöd, såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd, ska detta stöd markeras som offentlig finansiering i ansökningsformuläret.

6.4 Internationella aktiviteter

Energimyndigheten är restriktiv med att ge forskningsmedel till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige. Detta kan ske i undantagsfall om samtliga av nedanstående kriterier är uppfyllda:

¹³ Se artikel 8.3 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

¹⁴ Se artikel 8.3 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

- 1 Det kan styrkas att de aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige har en unik kompetens som inte finns hos aktörer i Sverige.
- 2 Projektet är väsentligt för att uppnå programmets mål.
- 3 Det kan ske en tydlig kunskapsöverföring till aktörer i Sverige.

Energimyndigheten kan neka finansiering till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige även om samtliga av ovanstående kriterier anses vara uppfyllda.

7 Vad händer efter att du skickat in din ansökan?

Er ansökan bedöms av Energimyndigheten tillsammans med en extern expertgrupp som agerar rådgivande till Energimyndigheten. Det är den version av ansökan som du skickat in före utlysningens stängningsdatum som bedöms. Energimyndigheten kan komma att begära att du kompletterar ansökan om vi finner skäl för det.

Energimyndigheten tar kreditupplysning på sökande företag.

Energimyndigheten fattar därefter beslut om bifall eller avslag för er ansökan och beaktar då expertgruppens bedömningar. Beslutet fattas tidigast 15 maj 2022. Du får kort därefter ett besked av oss om vilket beslut som fattats och med vilka skäl beslutet har fattats.

Du kan följa vad som händer i ditt ärende på Mina sidor.

8 Om du beviljas stöd

Utbetalning av stödet sker efter en utbetalningsplan som finns i beslutet som du hittar på Mina sidor. För mer information om utbetalning, se Allmänna villkor för stöd som följer med beslutet om stöd.

9 Utlysningen är en del av programmet Spara och bevara – energianvändning i kulturhistorisk bebyggelse

Programmet har som syfte att bidra till forskning om energianvändning i kulturhistorisk bebyggelse.

Programmet pågår mellan 2019 och 2024 har en ram om 50 miljoner kronor.

Mer information finns på programmets hemsida: <http://www.sparaochbevara.se>

10 Om du har frågor

Tomas Lennartsson, ansvarig programhandläggare vid Energimyndigheten
E-post: tomas.lennartsson@energimyndigheten.se
Telefon: 016-544 23 18

Jörgen Sjödin, handläggare Energimyndigheten
E-post: jorgen.sjodin@energimyndigheten.se
Telefon: 016-544 21 38

Tor Broström, vetenskaplig samordnare för programmet, Uppsala universitet
E-post: tor.brostrom@konstvet.uu.se
Telefon: 018-471 8323

Bilaga – Allmänna villkor för stöd

Dessa allmänna villkor för stöd gäller om inte annat framgår av Energimyndighetens beslut om stöd.

Definitioner

Med *stödmottagare* avses i dessa villkor den organisation eller de organisationer som enligt Energimyndighetens beslut tar emot stöd från Energimyndigheten.

Vid projekt med flera deltagande organisationer avses med *projektpart* de organisationer som deltar i projektet (dock ej organisationer som utför konsultuppdrag för stödmottagarens räkning).

Vid projekt med flera projektparter avses med *koordinator* den projektpart som samordnar projektet, tar emot stödet från Energimyndigheten och som vidarebefordrar stöd till övriga stödmottagare som deltar i projektet i enlighet med Energimyndighetens beslut.

1 § Allmänt

Stödet beviljas för att finansiera genomförandet av det projekt som anges i Energimyndighetens beslut om stöd.

Stödmottagarna har rätt till beslutade medel endast om Energimyndigheten får erforderliga medel från regeringen.

Stödmottagaren ska finansiera den del av kostnaderna som inte täcks av stödet från Energimyndigheten med egna medel eller med medel från annan finansiär. Stödmottagaren ansvarar för finansiering av kostnadsökningar som uppstår under projektiden.

Vid all presentation av projektet ska det anges att arbetet utförts med stöd från Energimyndigheten (namnet återges på engelska med Swedish Energy Agency).

2 § Koordinatorns åtaganden vid projekt med flera projektparter

Vid projekt med flera projektparter har koordinatör följande åtaganden, utöver vad som gäller för samtliga stödmottagare. Det åligger koordinatör

- 1 att ha behörighet att företräda övriga stödmottagare avseende projektet i förhållande till Energimyndigheten
- 2 att ta emot Energimyndighetens utbetalning av stöd
- 3 att överföra Energimyndighetens stöd till övriga stödmottagare i enlighet med myndighetens beslut om stöd
- 4 att på Energimyndighetens begäran styrka hur varje utbetalning har fördelats mellan de olika stödmottagarna

- 5 att omgående till övriga stödmottagare vidarebefordra Energimyndighetens beslut, ändringsbeslut och annan för stödmottagare relevant information från Energimyndigheten
- 6 att under projekttiden rapportera enligt Energimyndighetens beslut och anvisningar i enlighet med 7 §
- 7 att säkerställa att Energimyndigheten omedelbart underrättas om sådana omständigheter uppstår som framgår av 8 §
- 8 att ansöka om ändringar i projektet i enlighet med 8 §.

3 § Stödberättigande kostnader

3.1 Allmänna krav

Med stödberättigande kostnader menas de kostnader som stödet från Energimyndigheten beräknas på. Vilka kostnader som är stödberättigande i ett projekt och hur stor andel av dessa kostnader som stödmottagaren kan få stöd för beror på vilken stödgrund Energimyndigheten har fattat sitt beslut om stöd mot. Stödgrunden framgår av Energimyndighetens beslut.

För att en kostnad ska vara stödberättigande gäller dessa allmänna krav:

- 1 Kostnaden ska vara skälig.
- 2 Kostnaden ska ha uppkommit för genomförandet av projektet.
- 3 Kostnaden ska vara faktisk och reviderbar, vilket innebär att den ska kunna återfinnas i stödmottagarens bokföring. En stödmottagare kan till exempel inte få stöd för arbete som utförs utan lön. Kostnaden får inte heller vara uppskattad.
- 4 Kostnaden ska bäras av stödmottagaren, vilket innebär att en stödmottagare bara får ta upp sina egna bokförda kostnader.
- 5 Kostnaden ska vara fastställd i enlighet med god redovisningssed.
- 6 Kostnaden ska ha uppkommit i projektet och under den projektid som framgår av beslutet. Kostnader som uppkommit före eller efter den i beslutet angivna projektiden är inte stödberättigande.

I stödmottagarens bokföring ska projektkostnaderna vara redovisade på ett sådant sätt att de går att särskilja från stödmottagarens övriga transaktioner.

3.2 Särskilt om lönekostnader

Direkta kostnader för personal (bruttolön och lönebikostnad) ska redovisas som lönekostnader i den omfattning som dessa personer arbetar i projektet. Med lönebikostnader avses sociala avgifter enligt lag, obligatoriska pensionsavsättningar, obligatoriska försäkringar och avgifter samt semesterersättning. Lönekostnaden ska vara reviderbar. Tidsredovisning ska kunna visas upp på begäran av Energimyndigheten.

- 1 *Stödmottagare som är universitet och högskolor* kan få stöd för direkta lönekostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar.

- 2 För *övriga stödmottagare* (som inte är universitet eller högskolor) gäller att de totala stödberättigande lönekostnaderna kan uppgå till en genomsnittlig kostnad om maximalt 800 kr/timme. Kostnaden ska i enlighet med de allmänna kraven i 3.1 vara faktisk, vilket innebär att kostnaden *inte* får vara en schablon. Det innebär att om de faktiska lönekostnaderna är högre än 800 kr/timme, är högst 800 kr/timme stödberättigande. Omvänt gäller att om de faktiska kostnaderna understiger 800 kr/timme, ska de lägre, faktiska kostnaderna tas upp. Genomsnittlig kostnad betyder att om en stödmottagare har flera personer med olika lönenivåer som arbetar i projektet, får den genomsnittliga lönekostnaden uppgå till högst 800 kr/timme för att vara stödberättigande. Beräkningen ska göras utifrån de totala faktiska lönekostnaderna delat med totalt antal timmar nedlagda i projektet. Om resultatet vid beräkningen överstiger 800 kr/timme, ska lönekostnaderna minskas vid redovisning till Energimyndigheten.

3.3 Särskilt om indirekta kostnader

Indirekta kostnader (overhead-kostnader) är allmänna omkostnader som inte uppkommer som en omedelbar följd av projektet under projektiden. Detta gäller t.ex. löner och arvoden till personal som inte arbetar specifikt med projektet (såsom personal som arbetar med ekonomi eller administration som inte är projektspecifik), kontorsmaterial och IT-system.

- *Stödmottagare som är universitet och högskolor* kan få stöd för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar.
- *Stödmottagare som inte bedriver ekonomisk verksamhet* kan få stöd för indirekta kostnader med högst 30 % på sina stödberättigande direkta kostnader för personal (lön och lönebikostnader). Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, förutsatt att projektet genomförs i den icke-ekonomiska verksamheten och att stödmottagaren tydligt särskiljer sin icke-ekonomiska verksamhet, dess kostnader och finansiering från sin ekonomiska verksamhet.
- *Stödmottagare som är företag* (stödmottagare som bedriver ekonomisk verksamhet) kan inte få stöd för indirekta kostnader. Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, om projektet genomförs i den ekonomiska verksamheten.

3.4 Särskilt om konsultkostnader

Ersättning till personer som inte är anställda av en stödmottagare ska redovisas som köpta tjänster (konsultkostnader). Ersättning för köpta tjänster ska vara marknadsmässig. Projektpart får inom projektet inte vara underleverantör till annan projektpart.

4 § Utbetalning av bidrag

Utbetalningsplanen framgår av beslutet om stöd. Utbetalning av bidrag sker utan föregående rekvisition om inte annat framgår av beslutet. Bidraget täcker

mervärdesskatt endast då denna uppkommer som nettokostnad hos stödmottagaren. Stödmottagaren ska skicka in verifikationer för de redovisade kostnaderna om Energimyndigheten begär det. Energimyndigheten har rätt att hålla inne utbetalningar av stöd om stödmottagaren inte har arbetat upp minst 90 procent av tidigare utbetalda medel i samma projekt.

5 § Arbetsgivarförhållanden

Energimyndigheten är inte arbetsgivare eller uppdragsgivare för stödmottagaren eller annan som denne anlitar för projektet. Energimyndigheten gör således inte avdrag för skatter, socialförsäkringsavgifter, etc.

6 § Underrättelseskyldighet angående finansiering

Stödmottagaren ska omgående underrätta Energimyndigheten om stödmottagaren ansöker om eller får medel för projektet från annan finansiär än Energimyndigheten. Detta gäller även andra ändringar av finansieringen av projektet jämfört med vad som framgår av Energimyndighetens beslut om stöd.

7 § Rapportering och uppföljning

Rapportering och uppföljning ska ske i enlighet med Energimyndighetens anvisningar och beslut om stöd.

8 § Ändringar i projektet

Stödmottagaren ska i förväg skriftligen ansöka hos Energimyndigheten om att få göra ändringar inom den genomförande- och kostnadsplan som framgår av Energimyndighetens beslut om stöd. Detta gäller t.ex. byte av projektledare, byte av stödmottagare, ändrad projekttid, ändring i genomförandet eller anstånd med rapportering till Energimyndigheten. Förskjutningar accepteras mellan kostnadsslagen inom den kostnadsplan som framgår av Energimyndighetens beslut upp till och med tio (10) procent. Stödmottagaren ska ansöka hos Energimyndigheten om ändringar som överstiger tio (10) procent om beloppet är större än 50 000 kronor.

Stödmottagaren ska omgående skriftligen underrätta Energimyndigheten om projektet avbryts eller försenas, om stödmottagaren kommer på obestånd eller om annan omständighet av väsentlig betydelse inträffar. Stödmottagaren ska även omgående anmäla namn- och adressändring till Energimyndigheten.

9 § Ändring av beslut

Ändringar eller tillägg till Energimyndighetens beslut om stöd ska upprättas skriftligen av Energimyndigheten för att gälla.

10 § Rätt till resultat

Stödmottagaren eller resultatens rättsinnehavare har nyttjanderätt över projektresultat som uppkommer inom projektet. Projektresultaten får överlåtas eller upplåtas till annan. Stödmottagare får dock inte överlåta eller upplåta

projektresultat, eller på annat sätt vidta någon åtgärd, som medför att det blir fråga om indirekt statligt stöd.

11 § Granskningsrätt

Energimyndigheten eller annan som Energimyndigheten utsett (t.ex. auktoriserad revisor) har rätt att följa arbetet och ta del av handlingar som innehåller uppgifter om t.ex. den tekniska och ekonomiska utvecklingen av ett projekt. För att möjliggöra granskning har Energimyndigheten rätt att utfärda särskilda anvisningar för redovisning.

Energimyndigheten har rätt att följa upp avslutat projekt genom att begära uppföljningsrapport som ska utformas och inges enligt Energimyndighetens anvisningar. Sådan rapport kan begäras in vid tre tillfällen inom en tioårsperiod räknat från datumet för projektslut.

12 § Återbetalning av ej upparbetade medel

Beviljade och utbetalda medel som inte har förbrukats av stödmottagaren ska återbetalas till Energimyndigheten. Efter inlämnande av ekonomisk slutredovisning meddelar Energimyndigheten om återbetalningsskyldighet föreligger och med vilket belopp.

13 § Sanktioner

Energimyndigheten får besluta att ett beviljat stöd helt eller delvis inte ska betalas ut om

- 1 den som ansökt om stöd genom att lämna oriktiga uppgifter eller på något annat sätt har förorsakat att stödet beviljats felaktigt eller med för högt belopp,
- 2 stödet av något annat skäl har beviljats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren borde ha insett detta, eller
- 3 villkoren för stödet inte har följts.

Stödmottagaren är återbetalningsskyldig om någon av de grunder som anges i punkterna 1–3 ovan föreligger. Energimyndigheten kan då komma att helt eller delvis kräva tillbaka stödet jämte ränta enligt räntelagen (1975:635).

Vid det fallet att stödet från Energimyndigheten utgör olagligt statligt stöd, är stödmottagaren skyldig att betala tillbaka stödet om återbetalning inte får underlåtas enligt EU-rätten. Detta framgår av 3 § lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler. Statens energimyndighet ska då i enlighet med samma lag återkräva stödet jämte ränta från utbetalningsdagen.

Energimyndigheten kan hålla inne utbetalningar av stöd tills vidare om myndigheten överväger men ännu inte har beslutat om sanktioner. Myndigheten kan också välja att inte betala ut stöd om utredning av sanktioner gentemot

samma stödmottagare pågår i ett annat projekt som Energimyndigheten finansierar.

Medgivande till tillgängliggörande av information

Energimyndigheten tillgängliggör information om projekt som finansieras av myndigheten på myndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se). Där kan allmänheten söka efter information om pågående och avslutade forskningsprojekt utifrån olika sökord, såsom forskningsämne, forskningsorganisation, projekttitel och projektledare. Stödmottagaren är ansvarig för att innehavare av eventuell upphovsrätt har medgivit tillgängliggörande och ska se till att upphovsrättsinnehavaren har rätt att lämna samtycke i varje enskilt fall. Till Energimyndighetens beslut om beviljande av finansiering följer en blankett om medgivande till tillgängliggörande av information. Genom att underteckna handlingen samtycker/samtycker inte behörig företrädare för stödmottagaren till att information som inte omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) som förekommer i projektet får göras tillgängliga för allmänheten.

Samtycke för personuppgiftsbehandling

Energimyndigheten tillgängliggör information om projekt som finansieras av myndigheten på myndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se). Till Energimyndighetens beslut om beviljande av finansiering följer en blankett om samtycke för personuppgiftsbehandling. Genom att underteckna handlingen samtycker/samtycker inte projektledaren till att dennes personuppgifter får behandlas av Energimyndigheten för att göras tillgängliga för allmänheten på myndighetens webbplats. Mer information om hur Energimyndigheten behandlar personuppgifter finns på Energimyndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se).

Allmän handling och sekretess

I princip all post och e-post till Energimyndigheten blir allmän handling. Det innebär bland annat att allmänheten och massmedia har rätt att begära att få ta del av innehållet. Även skrivelser och beslut som skickas från Energimyndigheten är allmänna handlingar. Rätten att ta del av allmänna handlingar som är offentliga är en del av offentlighetsprincipen.

Energimyndigheten får dock inte lämna ut uppgifter som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen. Det innebär att en handling eller vissa uppgifter i en handling kan vara skyddade av sekretess. Det görs därför en sekretessprövning innan en handling lämnas ut i varje enskilt fall.

Sekretess gäller till exempel för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgifterna röjs.